

NAB SKOGEN BARNEHAGE

ÅRSPLAN 2025-2026

ALLE MED – INGEN UTENFOR
Barn i samspill med naturen

Innhold

1.	BARNEHAGENS EIERFORM OG HISTORIE	1
2.	ÅRSPLANEN TIL SKOGEN BARNEHAGE BYGGER PÅ.....	2
3.	FERIE OG PLANLEGGINGSDAGER	2
4.	HVEM ER VI?	3
5.	VÅRT PEDAGOGISKE GRUNNSYN OG VÅR PEDAGOGISKE PLATTFORM.....	4
6.	FAGOMRÅDENE.....	4
	Progresjon.....	4
7.	PROSJEKTPLAN for småbarnsavdelingene	6
8.	PROSJEKTPLAN for storbarnsavdelingene	7
9.	ÅRET RUNDT- MARKERING AV TRADISJONER.....	8
10.	VÅRT ARBEID MED OMSORG, DANNING, LEK OG LÆRING	9
	a. BARNEHAGEN SKAL FREMME DANNING	9
	b. BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR OMSORG	9
	c. BARNEHAGEN SKAL FREMME LÆRING	10
	d. BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR LEK.....	10
11.	VENNSKAP OG FELLESSKAP.....	11
12.	LIVSMESTRING OG HELSE	11
13.	SAMARBEIDSRUTINER OG FORELDRESAMARBEID	12
14.	PLAN FOR OVERGANGER I BARNEHAGEN	13
	a. TILKNYTNING / TILVENNING	13
	b. OVERGANG FRA SMÅBARNSAVDELING TIL MELLOMAVDELING.....	13
	c. PLAN FOR OVERGANG BARNEHAGE-SKOLE	13
15.	BARNES MEDVIRKNING	14
16.	TILRETTELAGT TILBUD	14
17.	IKT I BARNEHAGEN	15
18.	MANGFOLD	15
19.	LIKESTILLING OG LIKEVERD	15
20.	VURDERING OG DOKUMENTASJON	16
	a. Vurdering.....	16
	b. Dokumentasjon	16
21.	PERSONALSAMARBEID, UTVIKLING OG KOMPETANSEHEVING ..	
	Barnas verneombud	17

Barnehagens besøksadresse:

Follesevegen 97
5302 Strusshamn

1. BARNEHAGEN'S EIERFORM OG HISTORIE

NAB Skogen Barnehage AS er en privateid barnehage og eies av:

Elisabeth og Lars Erlend Norheim

TLF: 45 83 22 46/ 45 83 11 71

Postadresse: Postboks 4, 5318 Strusshamn

NAB (=natur og aktivitets barnehage) Skogen Barnehage ble åpnet november 2006. Frem til april 2009 leide barnehagen lokale av Follese fotballklubb. I mai 2009 kjøpte barnehagen lokalene. I 2011 ble barnehagen totalrenovert og fremstår i dag som en moderne og funksjonell barnehage. Barnehagen holder til i naturskjønne omgivelser rett ved Follese idrettsarena. Barnehagen har fra starten av lagt vekt på natur og friluftsliv. Det gjenspeiler seg i vårt uteområde som har et fantastisk utfordrende utemiljø med skog og mark. Pr august 25 har barnehagen 5 aldersinndelte avdelinger med 78 barn.

Våre åpningstider er kl 06.45-17.00.

 BLÅBÆRBARNA

0-3 år
Avd tlf 94 03 28 48

 HULDRENE

0-3 år
Avd tlf 91 00 47 03

 SPURVENE

2-5 år
Avd tlf 45 83 22 48

 MOSEBARNA

2-5 år
Avd tlf 94 03 26 79

 HAUKENE

5-6 år
Avd tlf 45 83 22 47

STYRER

Thomas Wik Tlf 45 61 74 90
Mailadresse: styrer@skogenbarnehage.no

HJEMMESIDE:

www.skogenbarnehage.no

INSTAGRAM og FACEBOOK:

nabskogenbarnehage

2. ÅRSPLANEN TIL SKOGEN BARNEHAGE BYGGER PÅ

- Barnehageloven med forskrifter
- «Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver» (Udir, 2017)
- FNs barnekonvensjon, der barns beste skal være et grunnleggende hensyn
- Vedtekter for Skogen Barnehage
- Askøy Kommune sin Temaplan barnehage 2022-2026

Formål:

- Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. (Barnehageloven § 1 Formål, 1. Ledd).

Årsplanens funksjoner:

- Arbeidsredskap for barnehagens personale for å styre virksomheten i bevisst og uttalt retning.
- Utgangspunkt for foreldrenes mulighet til å kunne påvirke innholdet i barnehagen.
- Informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, kommune, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

3. FERIE OG PLANLEGGINGSDAGER

Skogen barnehage holder åpent hele sommeren.

Barna må ta ut **3 uker sammenhengende** sommerferie innenfor skolens sommerferie.

Den 4. uken kan legges til sommerferien, høstferien, juleferien, vinterferien eller påskeferien. (Se skoleruten for Askøy kommune) Den 4. uken kan deles opp i 5 enkeltdager om ønskelig.

Vi holder stengt helligdager, julaften og nyttårsaften.
Onsdag før påske stenger vi kl 12.

Barnehagen har 5 planleggingsdager i året. I 2025/2026 har vi stengt følgende dager:

08. september

07. november

30. januar

13. mars

15. mai

4. HVEM ER VI?

Skogen Barnehage er en **natur og aktivitets barnehage** som setter friluftsliv i høysete. Naturen er den viktigste læringsarenaen barna har. Vi ønsker at barna skal ta i bruk fantasi og kreativ tenkning. For å gjøre det, trenger barna tid i naturen og fravær fra ferdigkonstruerte leker. Pinner blir til sverd og fly, steiner til mat og penger, huset er bak en busk.

Lek i naturen gir barna naturopplevelser, kroppsbeherskelse og mange ulike sanseinntrykk. Naturen gir utfordringer til alle barn på alle utviklingsnivå, og barn lærer best når de får utfordringer.

Barn i bevegelse er glade barn. Naturen gir nære opplevelser som gir barna mye å snakke om, tid for å undre seg og muligheter for en rikere

språkutvikling. Vi ønsker at barna skal bli glade i naturen i nærmiljøet sitt og lære hvordan vi skal ta vare på naturen.

Fra de minste til de eldste øker vi antall turer og lengde etter hvert som mestring oppstår. Gjennom mestring i naturen vil barna bli tryggere på seg selv og utvikle bedre selvtillit. Ved å gå lengre turer etter hvert som barna blir eldre vil barna utvikle utholdenhet og erfare at de får til mye mer enn de tror. Fysisk styrke vil igjen påvirke den psykiske helsen. Vi ønsker å skape robuste barn som vil takle livet og dets utfordringer.

Som aktivitetsbarnehage ønsker vi å tilby barna varierte motoriske aktiviteter inne og ute. Vi lager hinderløyper, natursti, har disko, sykler, klatrer, spiller fotball på banen, har yoga og gymnastikk.

Barnehagen har lavvo, gapahuk, klatrevegg, klatrestativ og fantastiske sykkelstier. I tillegg har vi skog, fjell og en unik fotballarena rett utenfor dørstokken. Vi har barnehagebil, en 8 seter med egne bilseter til barn, som frakter oss rundt på nye eventyr. Vi har også båt som vi kan dra på tur med, fiske, sette teiner og oppleve livet på sjøen.

Aktive barn trenger riktig **ernæring og kosthold** for å fungere. Barna får servert 3 måltid om dagen: frokost, smørelunsj/ varmlunsj og fruktmåltid. Vi har fokus på rene råvarer i kostholdet og tilbyr frukt/grønnsaker til alle måltid. Som Fiskesprell- barnehage serveres fisk ukentlig til varmlunsj. Barna skal få anledning til å smake på og bli kjent med nye matvarer og retter gjennom året, og delta i matlagingen. I år har vi tema «Matglede i naturen» og vil ha fokus på matlaging ute på bål og primus.

Vi har stort fokus på fagområdet **Språk, kommunikasjon og tekst.**

Personalet er bevisst sin egen rolle som språkmodeller og er opptatt av å skape et godt språkmiljø for alle barn. Vi legger til rette for høytlesing, eventyrformidling og språklek i grupper med fokus på uttale, munnmotoriske aktiviteter og utvidelse av ordforråd. Vi benytter oss av Tegn- til-tale (TTT) og Alternativt supplerende kommunikasjon (ASK) i dialogen med barna.

5. VÅRT PEDAGOGISKE GRUNNSYN OG VÅR PEDAGOGISKE PLATTFORM

Som pedagoger og pedagogiske medarbeidere i Skogen Barnehage er vi opptatt av **fleksibilitet og variasjon** i hverdagen. Vi ønsker å være **stabile, trygge og lyttende voksne** som ser hvert enkelt barn, **inkluderer alle** og jobber aktivt for å gi **profesjonell kjærlighet** og **omsorg** til samtlige barn. Hvert barn skal oppleve en hverdag bestående av glede, latter, vennskap og samhørighet.

I vår barnehage er barna selv med på å påvirke sin egen hverdag og derfor er ingen planer lik og ingen planer skrevet i stein. Fantasi og kreativitet får god boltreplass hos oss. Veien blir til mens vi går, fordi alle barn er unike og alle behov er forskjellige.

Vår visjon: Alle med – ingen utenfor

6. FAGOMRÅDENE

«Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.» (Udir, 2017)

I Skogen barnehage jobber vi daglig tverrfaglig med fagområdene fra Rammeplanen. Gjennom prosjektarbeid sikrer vi at barna får erfaringer fra de ulike fagområdene gjennom hele året.

Prosjektplaner er fleksible og vi lager rom for barnas innspill og initiativ under prosessen.

Progresjon

Progresjon betyr framskritt.

Progresjon i arbeidet skapes ved å endre metoder, materialer og innhold etter hvert som barna blir eldre. Barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets-, og læringsmuligheter.

November:

- Årstid Høst og naturen
- Språklek: munnmotoriske øvelser, språklyder
- Lese bøker og eventyr, leseglede
- Bruke rim og regler, gåter og vitser
- Barnesamtaler

Desember:

- Årstid Vinter og naturen
- Julebudskap
- Julesanger og julefortellinger
- Adventstradisjoner: Lucia, Julebord, Besteforeldrebaking, Kirkebesøk, Nissefest

Januar:

- Årstid Vinter og naturen
- Tall, telling og mengde
- Geometriske figurer
- Størrelser, Romfølelse
- Pusle puslespill, spille spill
- Finmotorikk: Klippe, tegne, perle, bygge

Februar:

- Årstid Vinter og naturen
- Eksperimentering og undring, gjøre eksperimenter
- Samtaler rundt filosofiske, eksistensielle og etiske spørsmål
- Samenes Nasjonaldag
- Karneval

September:

- Årstid høst og naturen
- Selvstendighet i rutinesituasjoner, Rydde opp etter seg, Ha orden på tingene sine
- Brannvern
- Kroppsglede, Kroppen min eier jeg, måltidsglede, Æ e mæ
- Sammen mot mobbing

Oktober:

- Årstid høst og naturen
- Lekekompetanse etter alder: tumlelek, rollelek, konstruksjonslek, regellek
- FN dag- Markerer Barns Rettigheter
- Markere Halloween

ÅRSHJUL MED FOKUSOMRÅDER FOR ALLE AVDELINGER I

Fagområdene følger oss hele året, men denne planen gir oss et ekstra fokus hver måned.

April:

- Årstid Våren og Naturen
- Påskebudskap
- Barnesamtaler
- Sammen mot mobbing
- Naturvern/kildesortering

Mars:

- Årstid Våren og Naturen
- Skaperglede, fantasi og kreativitet, fargelære
- Mangfold av Kunstneriske uttrykk
- Bruke ulike materialer og ulike verktøy
- Markere Barnehagedagen
- Påskebudskap

August:

- Årstid sommer og naturen
- Vennskap og felleskap
- Trygghet og relasjoner
- Sosial kompetanse: Dele, hjelpe, vente, turtaking, empati, Følelser, samarbeide, kommunisere, følge fellesregler på avd og ute

Juni:

- Årstid Sommer og Naturen
- Kroppen min, kroppsglede, kroppen min eier jeg, måltidsglede
- Mangfoldsuke
- Motorisk lek inne/ute: kripe, rulle, hinke, balansere
- Sommerfest med foreldre

Mai:

- Årstid Våren og Naturen
- Dramatisering: lage teater, dukketeater, skyggeteater, voksne for barn og barn for barn
- Utkledning
- 17.mai markering

7. PROSJEKTPLAN for småbarnsavdelingene

Tema: Matglede i naturen

Mat og måltider er en viktig del av små barns hverdag i barnehagen. Ved å flytte måltidene ut i naturen får barna oppleve mat i nye omgivelser, og bruke hele kroppen og alle sansene. Prosjektet støtter barnas trivsel, medvirkning og utvikling, og bygger en tidlig forståelse for natur, bærekraft og matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid. Barnehagen skal stimulere utvikling av språk, lukt- og smaksans, finmotorikk, selvstendighet og samspill. Vi ønsker at barna skal få positive erfaringer med mat, og utvikle sunne vaner. Aktiviteter knyttet opp mot prosjektplan vil bli fordelt over hele året. Vi skal tilrettelegge for aldersgruppene på avdelingene og det vil medføre variasjon i hvilke barnegrupper som gjør hva. Prosjektet støtter alle fagområdene i Rammeplan for barnehagen. Barns medvirkning skal få en sentral rolle i arbeidet med prosjektplanen

Mål

- Skape positive, sanselige og trygge matopplevelser i naturen og fremme fellesskap og sosialt samspill rundt måltider
- Styrke barnas relasjon til natur og forståelse for hvor mat kommer fra
- Barna bruker aktivt sansene sine under måltider ute
- Barna deltar i enkle mataktiviteter
- Barna opplever glede og mestring gjennom felles uteaktiviteter

Barnegruppens medvirkning

- Barna får være med på valg av tursteder, matretter og aktiviteter
- Barna deltar aktivt i forberedelse, tilrettelegging og rydding
- Observasjoner og samtaler med barna brukes til å tilpasse prosjektet underveis
- Vi tar gjerne imot innspill og forslag fra barnas familie

Aktiviteter

- Sanselek med mat og naturmaterialer
- Historier, sanger og rim om mat og natur
- Bruke mat i formingsaktiviteter
- Turdag med matpakke i naturen. Vi tar gjerne med primus og brenner bål både på barnehagens område og utenfor
- Dyrke mat og lære om matens opprinnelse. Vi skal plante i grønnsakshagen på våren og bruke sesongbaserte matvarer
- Sanke fra naturen ut fra årstid
- Barna som skal bytte avdeling neste barnehageår skal få muligheten til å fiske fra båt og ta med til barnehagen for tilberedelse

8. PROSJEKTPLAN for storbarnsavdelingene

Tema: Matglede i naturen

Vi har valgt å videreføre deler av prosjektet fra forrige barnehageår, og kaller årets prosjekt for “Matglede i naturen”. Fokuset dette året vil være på mat vi kan lage i naturen, og mat vi kan høste fra naturen. Vi ønsker at barna skal få positive erfaringer med mat, og utvikle sunne vaner.

Dette mener vi at naturen er en ypperlig arena for å få til. Ved å flytte måltider ut i naturen, vil barna få mulighet til å oppleve mat i nye omgivelser og bruke hele kroppen og alle sansene sine.

Vi kommer til å plukke ut og fordele aktiviteter/måltider utover året etter hva årstidene tillater av høsting/sanking, og sette det opp i kalenderen. Aktivitetene vil bli tilrettelagt for hver aldersgruppe, og det vil derfor være noe variasjon i hva som prioriteres. Vi lever i en verden hvor det blir stadig viktigere å utvikle gode kostvaner og holdninger knyttet til fysisk aktivitet og mat, allerede fra tidlig alder.

Mål:

Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner” (Kunnskapsdepartementet, 2017). Vi ønsker å gi barna gode muligheter for å delta aktiv i matlaging, få inspirasjon, og skape nysgjerrighet over mulighetene som ligger i matglede, sunne helsevaner og naturen som ressurs. Vi ønsker også å gi barna muligheten til å få innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid. Barna skal få en større forståelse av matproduksjon, og bærekraftig utvikling knyttet til dette.

Arbeidsmetode:

Barns medvirkning skal være sentralt i arbeidet, og vil påvirke hvor stor plass ulike elementer skal få i prosjektarbeidet. Gjennom samtaler og observasjon av barna (barnas interesser), skal de få medvirke og være med å drive prosjektet fremover. Samtidig skal personalet ha ansvar for å legge til rette for gode muligheter for å oppleve matglede i naturen. Det innebærer å tilrettelegge for gode opplevelser ute i naturen og gå på turer i skog og mark. Vi ønsker å bli bedre på å lage mat sammen med barna når vi er på turer ute i naturen.

Kropp, bevegelse, mat og helse	Natur, miljø og teknologi	Antall, rom og form
Lage mat i naturen	Eksperimenter	Måle/veie/telle ingredienser i matlaging
Dyrke mat	Fra råvare til ferdig produkt - dyrke	Lære å følge enkel oppskrift ved hjelp av bildestøtte/ konkrete
Barns deltakelse i matlaging	Bruke naturen som arena til å skape bevegelsesglede og matglede	Form, farge og størrelse på matvarer
Sanselige aktiviteter og opplevelser knyttet til matlaging	Lage mat av ting fra naturen (forslag rognebærgele, granskuddsirup, løvetannkjeks, geitrams saft, eplejuice osv).	
Lære om matproduksjon		
Lage cafe og restaurant		

9. ÅRET RUNDT- MARKERING AV TRADISJONER

FN- dagen 24. oktober markerer vi FN dagen med fokus på barnas rettigheter	HALLOWEEN 31. oktober markerer vi Halloween med en dag litt utenom det vanlige!	BESTEFORELDREBAKING Siste uken i november inviterer avdelingene besteforeldre på en koselig dag med baking og juleforberedelser.	LUCIA Fredag 12. desember går førskolebarna i Luciatog. Foreldre inviteres på lussekatter denne morgenen	BARNEHAGEGUDSTJENESTE De store avdelingene deltar i Strusshamn kirke. Juleevangeliet fremføres med og av barnehagebarn, og vi synger julesanger.
NISSEFEST 18. desember har vi nissefest i barnehagen. På festen spiser vi grøt, går rundt juletreet, synger julesanger og håper på besøk av nissen....	SAMENES NASJONALDAG 6. februar markerer vi Samenes Nasjonaldag med tradisjonsmat, joik og aktiviteter knyttet opp til tema	KARNEVAL 20. februar har vi karneval i barnehagen. Små og store kler seg ut, danser samba og har ulike karnevalsleker.	OVERNATTINGS-TUR Førskolebarna drar til Myrkdalen på hyttetur i mars. Der får de stå på ski, ha ulike uteaktiviteter og pysjparty på kvelden, overnatter 2 netter.	PÅSKEVANDRING I KIRKEN De eldste avdelingene deltar i Strusshamn kirke. Deler av Påskebudskapet blir formidlet gjennom dramatisering.
PÅSKEFROKOST 26.mars inviterer vi foreldre på en koselig frokoststund på avdelingen	NASJONALDAGEN 13.mai markerer vi Norges nasjonaldag med tog bort til omsorgsboligene på Flagget. Der sprer vi glede med 17.mai sanger. Vi har ulike 17.mai leker i bhg.	REGNBUEDAGENE Første uken i juni markerer vi regnbuedagene ved å fokusere på mangfold, kjærlighet og gjensidig respekt.	IDRETTS DAG Alle førskolebarna på Askøy samles til felles idrettsdag på Ravnanger (evt i Skogen) i juni.	SOMMERFEST 11. juni inviterer vi til underholdning med alle avdelingene ute på banen, buffetbord og fotballkamp- førskolebarna mot sine foreldre.
	SOMMERAVSLUTNING førskolebarna Førskolebarna har en egen sommeravslutning med sine foreldre 3. uken i juni.		BURSDAGER Bursdagsbarnet blir markert på sin avdeling. Vi feirer barnet med sang, «raketter», smoothie og bursdagskrone	

10. VÅRT ARBEID MED OMSORG, DANNING, LEK OG LÆRING

a. BARNEHAGEN SKAL FREMME DANNING

«Barnehaugen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltaking i demokratiske fellesskap. Barnehaugen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp.» (Udir, 2017)

I SKOGEN BARNEHAGE BETYR DETTE bl.a:

- At barna blir oppmuntret til å fortelle om egne tanker, følelser og opplevelser, og personalet ivaretar de gode samtalen i den daglige kontakten med barna, og er lydhør for barns handlinger og uttrykk.
- At personalet legger grunnlaget for at barna skal utvikle gode ferdigheter for kommunikasjon, refleksjon og konfliktløsning.
- At personalet viser sine grunnleggende verdier gjennom å være gode rollemodeller
- At personalet tilrettelegger for opplevelser i fellesskap og gir barna mulighet til å medvirke i demokratiske prosesser etter barnets modenhet
- At personalet arbeider aktivt med å fremheve mangfold, samt enkeltbarns unike verdi og bidrag til fellesskapet

b. BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR OMSORG

«Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehaugen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehaugen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for». (Udir, 2017)

I SKOGEN BARNEHAGE BETYR DETTE bl.a:

- At hvert barn blir fulgt tett opp av sin primærkontakt, og behov for nærhet og støtte blir tilpasset det enkelte individ i tett samarbeid med foreldre
- At vi har gode rutiner i overgangssituasjoner og i hverdagen slik at det er tid og rom for den gode samtalen, rolig stillesituasjon, og at hvert barn blir sett gjennom hele barnehagedagen
- At personalet er lydhør for barns uttrykk, kroppslig og verbalt, og er sensitiv på deres behov
- At personalet anerkjenner og står i følelsene med barnet, men også setter tydelige grenser.
- At personalet viser glede og varme i samspill med barnet, og oppmuntrer barna til å selv vise omsorg for andre

c. BARNEHAGEN SKAL FREMME LÆRING

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser». (Udir, 2017)

I SKOGEN BARNEHAGE BETYR DETTE bl.a:

- At personalet har et helhetlig læringssyn med fokus på lek, og at danning, omsorg, lek og læring sees i sammenheng
- At gjennom leken utvikler barna egenkompetanse, nysgjerrighet, samarbeid, «late som» ferdigheter, gode læringsprosesser, vennerelasjoner og trivsel
- At trygge barn er glade barn, og gir grunnlag for dannelsesprosesser og barns utvikling
- At personalet er oppmerksom på barnas interesser og engasjement når vi legger til rette for gode læringssituasjoner
- At vi sørger for at alle barn opplever mestring, og har tro på egne ferdigheter

d. BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR LEK

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling». (Udir, 2017)

I SKOGEN BARNEHAGE BETYR DETTE bl.a:

- At leken har en egenverdi – barn leker fordi de synes det er kjekt!
- At leken er en viktig del av barnekulturen, og skal gjennomsyre hele barnehagehverdagen
- At personalet bidrar aktivt til et miljø preget av latter, glede, humor og tøys
- At personalet veileder barna i lek dersom leken medfører uheldige samspillsmønstre eller ensformig lek
- At personalet arbeider aktivt med å sørge for at alle barn får delta i lek
- At personalet har faglig kompetanse om lek, og reflekterer rundt egen rolle i leken
- At personalet vil observere barn i lek for å kunne tilrettelegge for alle barn
- At det fysiske rom er utformet slik at det innbyr til lek og at leker, spill, bøker, tegnesaker og diverse formingsmateriell er tilgjengelig for barna slik at de kan velge selv. Lekene er tilpasset barnas alder.

11. VENNSKAP OG FELLEŠSKAP

«I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne» (Udir, 2017).

I SKOGEN BARNEHAGE BETYR DETTE bl.a:

- At personalet skaper trygghet og gode rammer for hverdagen for at barna kan utvikle vennskap og kjenne seg som en del av et felleskap.
- At vi møter barn, foreldre og hverandre med toleranse, anerkjennelse, tillit og respekt.
- At personalet er gode rollemodeller som viser barna glede, humor, omsorg og estetiske opplevelser i hverdagen.
- At vi støtter og fremmer enkeltbarns og barnegruppens sosiale ferdigheter, ved at de hjelper, tar andres perspektiv, deler med hverandre, venter på tur og kan ta imot beskjeder.
- At personalet gi barna øvelser i å finne løsninger til konflikter, vise omsorg for andre barn, sette grenser for seg selv samt reflektere over egne og andres følelser gjennom samlingsstunder og i «her og nå»-situasjoner.
- At personalet forebygger, stopper og forhindrer utestengelse og uønskede handlinger som mobbing og uheldige samspillsmønstre. Vi bruker kvalitetssystemet «Sammen mot mobbing» gjennom året.
- At personalet kjenner sin aktivitetsplikt. Den gjør det klart hva de ansatte i barnehagen må gjøre for å sikre at alle barna har et trygt og godt barnehagemiljø og sørge for at de opplever tilhørighet, mestring og trivsel. Aktivitetsplikten skal sikre at barnehagen handler raskt og riktig når et barn ikke har det trygt og godt i barnehagen.

12. LIVSMESTRING OG HELSE

Erfaringer man gjør seg tidlig i livet har betydning for psykisk helse. Det de voksne legger inn av omsorg, trøst, forståelse, forklaringer, ømhet, glede og latter, er med å styrke barnas psykiske helse og følelse av mestring. Vi ønsker å utvikle selvstendige og robuste barn som klarer hverdagsoppgaver selv og har tro på egen mestring.

Det er viktig at barnet blir kjent med sine egne følelser for å kunne regulere dem. Å være i følelsesmessig balanse er et viktig utgangspunkt for å ta til seg læring.

Barnehagedagen skal bestå av balanse mellom aktivitet og hvile. Alle barna skal ha mulighet til hvilestund eller rolig aktivitet i løpet av dagen. De minste sover i vogner ute/ i soveskur. Søvn og hvile er sentral i forhold til barns utvikling, deres psykiske helse og adferd, og evne til læring og konsentrasjon.

Det kan være mange grunner til at barnet ditt ikke trives i hverdagen. Mobbing og plaging kan være en av dem. Ta kontakt med avdelingen og styrer om du er bekymret for ditt barn. **Udir** har laget en guide om hvilke rettigheter barnet ditt har og hvordan dere som foreldre kan gå frem i kontakten med skolen eller barnehagen. **Link** til Udir sine sider finner dere her: <https://www.udir.no/nullmobbing>

13. SAMARBEIDSRUTINER OG FORELDRESAMARBEID	Vi tilbyr 2 foreldresamtaler pr barnehageår. Samtalene vil i hovedsak bygge på dokumentasjonsverktøy «Alle med» og andre observasjoner foretatt av barna gjennom barnehagehverdagen. Her er det rom for foreldre å komme med tilbakemeldinger til avdelingen om hva de er fornøyd med og hva de ønsker av endringer/ forbedringer.	Vi har 2 foreldremøter i løpet av barnehageåret, et på høsten for alle og så foreldremøte for nye foreldre på vårparten. På foreldremøtene blir årsplan, prosjekter og innhold i året tatt opp, og pedagogisk arbeid blir lagt frem, drøftet, evaluert og vurdert. Vi ønsker et tett samarbeid med foreldre, der det blir gitt mulighet for medvirkning og innspill.
Foreldrene er våre viktigste samarbeidspartnere og vi ønsker et nært og åpent samarbeid. Nye foreldre i Skogen barnehage gjennomfører en startsamtale ved oppstart i barnehagen. Det er viktig at foreldrene føler seg hjemme i barnehagen, og er trygge på at barna har et godt sted å være. Vi ønsker mest mulig nyttig informasjon om barnets familie slik at vi kan møte hver enkelt på best mulig måte.	Vi har et sterkt engasjert samarbeidsutvalg som vi samarbeider med i forhold til å utvikle en god og trygg læringsarena for barn og voksne i Skogen barnehage. Foreldrerådet i barnehagen består av alle foreldre som har barn i Skogen Barnehage. På foreldremøtene på høsten velges FAU representant fra hver avd+ vara. I tillegg velges det FAU-leder og SU-leder. Saker fra FAU møtene taes videre til SU- møter der representanter fra eier og barnehagen deltar. Mail til FAU: Fau.skogenbarnehage@gmail.com	Vi har månedlige møter i barnehagen på Fastdag hvor Pedagogisk- psykologiske støttetjenester er representert og vi har vår egen fastkontakt i PP-tjenesten. Vi har også møter med ressursteam to ganger i året der også helsestasjonen og barnevernstjenesten deltar. I tillegg samarbeider vi med barne- og ungdoms psykiatri (BUP), Statped vest og aktuelle barneskoler. Samarbeidet er basert på veiledning og fokus på barns beste.
Når det gjelder planleggings- og vurderingsarbeidet i barnehagen er foreldregruppen en viktig samarbeidspartner og hjelper oss til godt samarbeid om felles ansvar for barnas trivsel og utvikling	Det gjennomføres en dugnad per barnehageår på vårparten. Vi ønsker at dette skal være et sosialt og hyggelig treffpunkt for foreldre og barnehagen til å kunne samles om felles utbedring/vedlikeholds-punkter i forhold til barnas lekeområde	Vi benytter PBL sin Kidplan som registreringsverktøy. Her kan foreldre melde inn om fri/ferie/sykt barn dager og ha oversikt over informasjon om sitt barn. I Kidplan loggføres «dagen i dag» fra hver avdeling, samt bilder fra dagens aktiviteter, som en del av vår pedagogiske dokumentasjon. Her finner dere også ukeplan for avdelingen med oversikt over ukesrytme og viktige datoer og aktiviteter som skjer fremover.

14. PLAN FOR OVERGANGER I BARNEHAGEN

a. TILKNYTNING / TILVENNING

Mål: Barnet og foreldre skal få en trygg og positiv tilvenning i barnehagen

Barn har et grunnleggende behov for trygghet, forutsigbarhet og stabilitet. For at barnet skal bli trygt her hos oss, må barnet møte sensitive og trygge voksne. Måten vi voksne svarer og bekrefter barna på, er avgjørende for hvordan barnet opplever den første tiden i barnehagen. Behovet for voksenkontakt i begynnelsen er meget stor og barnet har behov for å knytte seg til en voksen først. Derfor får barnet tildelt en egen tilknytningsvoksen. Denne voksne fungerer i begynnelsen som barnets trygge havn. Barn er ulike og trenger ulik lengde på tilvenningsperioden, dette blir derfor planlagt individuelt for hvert barn i samarbeid med foreldre. Det er mange nye inntrykk for barnet å bearbeide i begynnelsen. Barnet trenger derfor kortere dager i barnehagen i starten for å tilvenne seg rutiner og bearbeide alle nye inntrykk.

b. OVERGANG FRA SMÅBARNSAVDELING TIL MELLOMAVDELING

Mål: Barna skal bli kjent med den nye avdelingen, de nye voksne og barna

De eldste barna på småbarnsavdelingene begynner tilvenning på den nye mellomavdelingen sin om våren. Barna drar på besøk til den nye avdelingen sammen med kjente venner og trygge voksne ukentlig frem mot sommerferien. Der leker de og knytter bånd med voksne og barn på sin nye avdeling.

Fokus for de eldste barna på våren går på selvstendighet i hverdagssituasjoner som for eksempel av- og påkledning.

c. PLAN FOR OVERGANG BARNEHAGE-SKOLE

«Barnehagen skal, i samarbeid med foreldre og skolen, legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning» (Udir, 2017).

Skogen barnehage har egen friluftsavdeling (Haukene) med førskolegruppe som har eget pedagogisk opplegg gjennom hele året. Målet med gruppen er at barna skal få de beste forutsetninger for å mestre overgang til skolen og å gi barna riktig bagasje i ryggsekken når de går ut av barnehageporten. Gjennom lek og aktiviteter vil vi gi næring til barnas naturlige nysgjerrighet, utforskning, undring og vitebegjær. Vi ønsker å gi barna en god selvfølelse og selvtillit. Vi skal legge til rette for selvstendighetstrening: Påkledning, holde orden på sine ting, renslighet på toalett, få enkle oppgaver m.m. Vi har også fokus på sosial kompetanse, på å lytte, konsentrere seg og ta imot beskjeder, høflighet, vente på tur, ta hensyn og å lytte til andre.

Vi har godt samarbeid med skolene hvor vi utarbeider egne avtaler med besøk og aktivitet før skolestart. Vi har fagmøter med skolen 2 ganger i året, og vi har felles nettverksmøter med skoler og barnehager i området. Askøy kommune sin handlingsplan «Siste året i barnehagen» og heftet «Lese- og skriveglede» brukes som utgangspunkt for arbeidet med førskolegruppen.

15. BARNs MEDVIRKNING

«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.»

I SKOGEN BARNEHAGE BETYR DETTE bl.a:

- At barna får være med å planlegge innholdet i hverdagen
- At barnas meninger og ønsker blir tatt på alvor
- At barna gjennom barnemøter er med å bestemme hvor vi skal gå på tur og hvilke inne/uteaktiviteter de ønsker å være med på.
- At barna har leker, spill og utstyr tilgjengelig for å selv kunne velge aktivitet
- At personalet er observant på de minste barnas nonverbale kommunikasjon og kroppsspråk for å kunne tilrettelegge etter ønske og behov
- At barna kan gjennom bilder/symboler lettere kan ta bevisste valg etter egen interesse

16. TILRETTELAGT TILBUD

«Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder» (Udir, 2017)

I SKOGEN BARNEHAGE BETYR DETTE bl.a:

- Vi gir hvert enkelt barn støtte og utfordringer ut fra egne forutsetninger.
- Vi har ansvar for at alle barn, uansett funksjonsnivå, får oppleve mestring.
- Vi har et særlig ansvar for å forebygge vansker og tilrettelegge for barn med særlige behov. Tilretteleggingen kan gjelde både sosiale, pedagogiske og/eller fysiske forhold i barnehagen.
- Barnehagen kan i samarbeid med foreldrene søke om tilrettelagt tiltak ihht barnehageloven §19.
- Barnehagen har månedlig ressursteam, bestående av helsesøster, PPT og barnevernet, som har møter i barnehagen der enkeltbarn og barnegruppe drøftes anonymt eller åpent etter samtykke fra foreldre.

17. IKT I BARNEHAGEN

«Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.» (Udir, 2017)

I SKOGEN BARNEHAGE BETYR DETTE bl.a:

- At barna får bruke digitalt verktøy på en variert måte tilpasset alder og hensikt.
- At personalet bruker nettbrett og PC for å se eventyr og høre lydbøker med barna
- At barna får benytte ulike apper til eventyr, matematiske oppgaver, lottospill og til begrepslæring
- At barna får lage egne digitale bilder med kamera
- At barna får være med i prosessen med å kopiere og printe ut
- At personalet tar i bruk digitale verktøy i tilrettelagt tilbud for barn med spesielle behov
- At barna får startende kunnskap om koding ved bruk av robot og brett
- At barna får arbeide med ulike skoleforberedende oppgaver
- At personalet benytter IKT i forbindelse med temaarbeid med barna

18. MANGFOLD

«Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt» (Udir, 2017)

Alle mennesker er forskjellige. Vi kommer fra forskjellige hjem, vi ser forskjellig ut og kan forskjellige ting. Men det at vi er forskjellige betyr ikke at noen er mer verdifull enn andre. Alle mennesker er like mye verdt – vi er likeverdige. Dette skal ligge til grunn for all læring og pedagogisk virksomhet i barnehagen. Vi markerer Mangfoldsuke, første uken i juni, der vi har aktiviteter og samtaler med barna om tema mangfold og likeverd. Barnehagen skal synliggjøre et mangfold i familieformer og sørge for at alle barn får sin familie speilet i barnehagen. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på gjennom hele året..

19. LIKESTILLING OG LIKEVERD

«Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn». (Udir, 2017)

I SKOGEN BARNEHAGE BETYR DETTE bl.a:

- At vi tilbyr de samme lekene til både jenter og gutter.
- At personalet tilrettelegger og oppmunttrer til vennskap uansett kjønn og alder.
- At personalet har samlinger der barna får reflektere rundt tema kjønn, nestekjærlighet og likeverd.
- At personalet forteller barna at de er god nok akkurat som de er.

20. VURDERING OG DOKUMENTASJON

Vurderinger skal foretas av både personalet, foresatte og barn. Foreldremøter, foreldresamtaler, personalmøter, avdelingsmøter og medarbeidersamtaler er viktige for vurdering av vårt pedagogiske arbeid

a. Vurdering

Rammeplanen sier at barnehagen skal vurdere det pedagogiske arbeidet jevnlig. Kunnskap om barnegruppens og enkeltbarns trivsel og allsidige utvikling, er viktig for å gi alle barn et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å observere det enkelte barns trivsel, behov og utvikling, er vi interesserte, lydhøre og observante i barnas lek og aktivitet.

Avdelingsmøter og pedledermøter gjennomføres ukentlig. På disse møtene vurderes kontinuerlig:

- Barnas trivsel og lek
- Barnas utvikling i forhold til språk, motorikk, sosialt samspill osv.
- Caser, praksisfortellinger og observasjoner
- Månedspan, ukeplaner, arbeidsplaner og HMS
- Faglige og etiske problemstillinger

Rammeplan sier at systematisk vurderingsarbeid er grunnlaget for barnehagen som lærende organisasjon. Vi er opptatt av å være en barnehage i utvikling. For å utvikle oss gjennomfører vi personalmøter og planleggingsdager. Hver måned har vi et personalmøte med faglig innhold og vekt på å utvikle oss. I løpet av ett år gjennomføres det fem planleggingsdager. På personalmøte og planleggingsdager skal vi:

- Dele observasjoner og erfaringer
- Reflektere over egen praksis
- Ta i bruk fagkunnskap og ulike tema
- Bruke gruppearbeid som en arbeidsmåte
- Sørge for at det er progresjon i utviklingsarbeidet.

b. Dokumentasjon

Dokumentasjon skal gi informasjon om hva barna opplever, lærer og gjør i barnehagen.

I SKOGEN BARNEHAGE BETYR DETTE:

- At vi lager ukeplaner hver uke i Kidplan
- At vi skriverlogg og deler bilder via Kidplan
- At alle pedagogiske aktiviteter dokumenteres skriftlig
- At det skrives referat fra møter og foreldresamtaler
- At vi evaluerer alle prosjekter
- At vi gjennomfører observasjoner og fyller ut «Alle med skjema» (som viser aldersadekvat utvikling) på alle barn

21. PERSONALSAMARBEID, UTVIKLING OG KOMPETANSEHEVING

I Skogen Barnehage har vi fokus på team-arbeid, trivsel og muligheten til egenutvikling. Vi jobber hele tiden med å forbedre god struktur, god informasjonsflyt og kommunikasjon i hverdagen. Det er viktig for oss at personalet ser på barnehagen som en læringsarena og holder seg faglig oppdatert. Målet for personalet er at de jobber mot barnehagens felles mål og lærer å evaluere sitt eget og andres arbeid. For å holde personalet oppdatert og faglig informert har vi faste personalmøter 1 gang pr måned og fem planleggingsdager i året. Vi har plan for agenda på disse dagene/møtene samt besøk av kursholdere som bidrar med kunnskapsløft i de ulike fokusområdene vi jobber med.

Dette barnehageåret bygger vi videre på prosjektplanen fra i fjor. Matglede i naturen blir årets tema i prosjektplanen sammen med barna.

Forrige barnehageår hadde vi kursing med Pål Roland med tema den autoritative voksne, grensesetting for barn, selvregulering og barn med adferd som utfordrer. Vi hadde også kompetansehevingsprosjektet Lærings- og utviklingsstøttene pedagogikk (LUP). Her fikk personalet økt kunnskap og forståelse for hvordan vi kan møte barn som utfordrer oss og hva som påvirker barnets psykologiske utvikling. Vi var også med i prosjekt om Inkluderende Praksis med PPT og StatPed. Etter analyse av vårt ståsted kom vi frem til at vi ønsker å ha mer fokus på refleksjon i personalgruppen det kommende året og vi bygger videre på det vi lærte under alle kursene og vil jobbe for å implementere teorien inn i vår praksis.

Vi er praksisbarnehage for HVL og tar imot studenter 2 ganger i året. Vi har også elever fra VGS i praksis og elever fra ungdomsskolen på besøksdager og jobbskygging. Ved å ha blick utenfra som kan stille undrende og kritiske spørsmål vil vi bedre kunne vurdere eget arbeid og praksis.

Barnas verneombud

Barnas verneombud er PBLs (Private barnehagers landsforbund) store satsing på sårbare barn hvor målet er at alle private og kommunale barnehager skal få styrket handlingskompetanse innenfor følgende tre områder:

1. Vold og overgrep mot barn
2. Barnehagemiljø, mobbing og krenkelser
3. Barn med behov for spesiell tilrettelegging

I Skogen barnehage er det Pedagogisk leder Fredrik Eide som er Barnas verneombud.

Stine Sofie Barnehagepakke er utviklet ved Stine Sofies Stiftelse og er opplæringsprogrammet om vold og overgrep som blir brukt i satsingen Barnas verneombud. Stine Sofie barnehagepakke er et praksisnært undervisningsprogram som tar sikte på å styrke de ansattes handlingskompetanse, altså evnen til både å avdekke og handle dersom de er bekymret for et barn.